

BİNEK OTOMOBİLLERİNDE İNDİRİLEMİYEN KDV SORUNU

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 30. Maddesi indirilemeyecek katma değer vergisini düzenlemiştir. Anılan maddenin 1. fıkrasının "b" bendinde, "Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisi," denilmektedir. Söz konusu madde uyarınca indirim kabul edilmeyen binek otomobillerin alış belgelerinde gösterilen KDV uzun yıllardır tartışma konusu olmaktadır.

Maddenin binek otomobillerin KDV tutarlarının indirilememesine ilişkin gerekçesinde, "...özel otomobillerin muvazaalı olarak işletmeye sokulması suretiyle özel tüketicinin teşvik edilmemesi ve vergi kaybına sebebiyet vermemesi amaçlanmıştır." denilmektedir.

Binek oto tanımına bakacak olursak, ÖTV Kanununa Ek II sayılı listedeki 87.03 G.T.İ.P. numarası ile ifade edilen (İnsan taşımaya mahsus, şoför dahil 9 veya daha az kişi kapasiteli) motorlu kara taşıtları "binek otomobil" olarak değerlendirilmektedir. Tanıma uyan ve "jeep" ve "4X4" gibi ibarelerle anılan, insan taşımaya mahsus arazi taşıtları da binek otomobil sayılmaktadır.

Maddenin gerekçesinde muvazaalı olarak işletmeye özel otomobillerin sokulmasından bahsedilmiştir. Bu gerekçeye bakarsak alıma ilişkin KDV tutarının indirilmemesi tek başına yeterli değildir. Binek oto alışında ödenen KDV' nin yanı sıra binek otomobille ilgili akaryakıt, tamir bakım vb. tüm giderlere ait KDV tutarlarının da indiriminin kabul edilmemesi gerekir.

Kanunun gerekçesine bakıldığında sadece muvazaadan korunmak amacıyla bu bendin konduğu anlaşılmaktadır. Halbuki muvazaalı işlem sonucunda oluşan giderlerin, vergi kanunları açısından mali kardan indirilmesi zaten mümkün değildir. 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 30. Maddesinin 1. fıkrasının "d" bendinde "Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarına göre kazancın tespitinde indirim kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi" nin de indirilemeyeceğinden bahsedilmektedir.

Dolayısıyla eğer muvazaalı bir işlem mevcut ise muvazaalı işleme ilişkin giderlerin mali kardan indirilememesi ve bu işlemlere ait KDV tutarları da indirim konusu yapılmaması gerekir.

Muvazaalı bir işlemin yoksa, mükelleflerin aktiflerine kayıtlı olan binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen KDV tutarının indirilmesi gerektiği sonucuna varılabilir.

Ayrıca günümüz ticari hayatı göz önüne alındığında binek otomobil alımının ticari kazancın elde edilmesi ve idame edilmesi ile ilgili olmadığını söylemek de mümkün değildir. Kaldı ki mükelleflerin pazarlama, satın alma ve benzeri amaçlarla aldıkları binek otomobillerinin, mükellefin hasılatına ve dolayısıyla hesapladığı katma değer vergisine katkısı olduğu inkar edilemez.

Denge İzmir Bağımsız Denetim ve
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
1456 Sk. Punta İş Merkezi
No: 10/1 Kat: 13 Alsancak / İZMİR
Tel: (232) 421 26 00 Faks: (232) 421 26 01
info@dengeymm.com.tr

Kanun koyucunun binek otomobil ile ilgili muvazaalı işlemini incelemesi tüm mükellefleri incelemesi demektir. Bu da mümkün olmadığından böyle bir tedbir alma ihtiyacı doğmuştur. Ancak bu durumda iyi niyetli mükelleflerin korunmasına ihtiyaç vardır. Bu nedenle en azından muvazaalı olmayan işlemlere ilişkin KDV tutarının indiriminin sağlanması gerekmektedir. Her binek oto alımının muvazaalı olduğundan bahsedilemeyeceğinden, belirlenecek herhangi bir kıstasa göre binek otomobil alımları nedeniyle yüklenilen KDV tutarının indirilmesi sağlanabilir. Örnek vermek gerekirse, motor hacmi 1.600 cc veya 1.400 cc den az olan binek oto alımlarına ilişkin KDV tutarının indirimine izin verilmesi düşünülebilir.

Bunun yanında mükelleflerin bu konuyu araç kiralama şirketi kurarak hallettikleri bilinmektedir. Binek otomobil alımı çok olan firmalar, araç kiralama şirketi kurmakta ve araç alımlarını kurdukları araç kiralama şirketine almaktadırlar. Daha sonra asıl ihtiyacı olan şirkete araçları kiralayarak indirim mekanizmasını işler hale getirmektedirler. Burada dikkat edilmesi gereken nokta ise, araç kiralama bedelinin emsallere uygun olarak belirlenmesidir. Aksi takdirde inceleme esnasında cezalı tarhiyatla karşılaşılabilen unutulmaması gerekmektedir.